

ארה"ב נאלצו לצאת מתוך חתבודדותן — ולא תוכלנה לשוב אליה עוד. לאן מועדות פניהן? במדור זה ניתן כבר פעם נסיון להסברת אוסי הקיסרות הבריטית לצבור האמריקאי (ע"י נורמן אנג'ל, ב"מערכות", חוברת ח'). הצורך בהבנת הדתית בין שתי ארצותיו הגדולות של העולם דובר-האנגלית מצא לו בטוי גם בהוצאת-הרדיו של העתונאי האמריקאי א. מרדו, המתפרסמת כאן, ברם, לאמריקה תהיה חזית-מגע לא עם בריטניה בלבד. ענין רב יש בחפושיה של המחשבה המדינית האמריקאית, לשותף ארה"ב בנסינות הרקונסטרוקציה של העולם החרוס ובמפעלי התקומה של ארצות ועמים. ענין וערות מיוחדים יגלה בודאי, לגבי נושא זה, הקורא העברי.

אדוארד ר. מרר

בין "ג'והן בול" ל"דוד סם"

(מתוך "פרייר")

השעה אינה כשרה למליצות שטחיות על קרבתי-המשפחה המראנס-אטלנטית. נלאינו משמוע פיוטי-מילים שקרו מכבר, אם לעת כזאת נהיה צבועים, העתיד יקום ממנו את נקמתו.

אחרים — מכס, הבריטים, אינם אוהבים אחרים מאתנו, האמריקאים, — ורנש זה הרדי הוא. אחרים מכס חושבים, שאנו אמרים הרבה ועושים מעט, ושאו חסרים הדרת-כבוד כלפי הארץ שנתנה לנו את המשפט שלנו, הרבה מספרותנו ואת מרבית מנהיגיו.

אחרים מאתנו מביטים עליכם כעל חותנת שבעת-ימים יותר ולעתים גם חכמה יותר. אחרים מאתנו חושדים בכם, שאתם מביטים עלינו מתוך התנשאות ושאתם רוקמים מזימות מעמיקות כדי לגרפנו לתוך מערכולת ענייני אירופה, שממנה ניסו אבות-אבותינו להחלץ. קיים באמריקה חשד לנבי אינטרינות התככים של הדיפלומטים הבריטיים, קיים הפחד שבכל משאומתן שנשתתף בו "תערימו" אתם עלינו, כלשון אמריקה העממית.

בעבר נהננו זה עם זה לא בנילווי-לב נמור — ועתה אנו משלמים בעד זה. ואם אין ברצוננו לשלם פעם שניה בתוספת רבית, ואם על המלחמה הזאת לא לשמש רק הקדמה למלחמת-עולם שלישית, עלינו להשתמש בשפתנו האנגלית המשותפת, כדי להניד איש לך-עו את אשר בלבבנו באמת.

מדת ההתבררות

נחדול-נא להתחבא מאחורי התואנה השטחית, שאמריקה צעירה היא ובריטניה — באהיכמים; שאתם מאוחדים, ואנו כור-היתוך; שאנחנו נסים, בלתי-מלוטשים ומתרברבים; ואתם שלווים, סבלנים וקריימוז.

העבר הדיפלומטי של כל אחת משתי הארצות בעשרים-וחמש השנים האחרונות לא היה מזהיר כל-יכך, עד כדי להצדיק פחד כזה של האחד מפני השני. שנינו מעינינו, אף אחד מאתנו אין לו מונופולין לעשות שניאות. אבל עכשיו אנו נתונים

במלחמה אדירה על עצם קיומנו. לא על קיום אחד מאתנו, אלא על קיום שנינו. אמריקאים רבים נלחמו במלחמה הקורמת ולא קיוו אלא לכך, שמתוכה תקום אירופה שלא תשריר אותנו כלל. אבל הפעם הגיעה המלחמה אלינו ורוב חסירי ההתבדלות משוכנעים עתה, שלעולם לא נוכל עוד לנסוע על פני עולם זה כחידדים העושים את דרכם הנוחה ללא ענין בנעשה מסביב.

יש באמריקה אנשים החושבים, שזאת היא שקיעת הקיסרות הבריטית ושחרו של אימפריאליזם אמריקאי. יש ששונאים את רובילט יותר מששונאים את היטלר. ויש אחרים שהיו מוכנים לראות אותנו מנצחים במלחמה, אילו הפסידו בה הרוסים איך שהוא; אך מספרם אינו רב. מותחים בקורת על אנגליה, — בדיוק כשם שמבקרים את ממשלתנו אנו. אבל אל-נא תלכו שולל אחרי סיפורים ברבר חיותיים פנימיים בארצות-הברית. קרבנותינו לא היו כה נדולים כשלכם, אבל רק הניאנרפיה נרמה לכך. אולם רצוננו לנצח במלחמה זו אינו קטן משלכם. יתכן, שאמת הדבר, שבמשך עשרים וחמש השנים האחרונות התעצפנו באמריקה במעשה של ציניות וזלזול, והתחכמות כביכול, והזהרנו את עצמנו כל כך הרבה ממתן אמון בתעמולה, עד שהגענו לידי אי-אמון בכל. אפשר שתמנו זאת. על חשבון המוניטין של עבודה קשה, החלטיות, והקרבה, שיצאו לאבות-אבותינו. אבל — האמינו לי — כל זה השתנה. האנשים העמלים כמו ידיהם, ששמן המכוונות מתחת לצפרניהם, עוים הם והחלשיים ממש כתבריהם באנגליה שחזרו בוקר-בוקר לעבודתם אחרי הרעשות-הלילה לפני שנתיים. בהיותי בבית בליתי זמן רב בבתי-הרושת, במספנות ובבתי-ינשק של מנקים, והלך-רוחם של האנשים והנשים בהם אינו מוטל בספק. תקוותיהם ותדרתם של פועלי התרושת והחתות באנגליה ובאמריקה — שוים הם. אתם תרצו אולי לבלות את שעות-הנופש שלכם כשאתם עורדים בניה ומסתכלים בצפרים, בעוד שאצלנו יתענו על אכילת נקניקיות בחורפים הומה. אתם תרצו אולי ללכת להתחרות כדורגל, ואנו מעדיפים לצרוח ולהריע כמשתק „קייזר בול“, אבל אלה הם הברלים ממדרגה שניה. כשאנשים, כהנרי וואלאס, סן-הנשיא שלנו, מדרברים על „מאת השנים של האדם הפשוט“, כוונתם לתקופה, שבה יהיו להמון הנדול של העם במחון ונופש ועבודה זכורה. ובאיש הפשוט הוא תלויה האחדות האמיתית של השאיפה — היא התקווה האמיתית להבנה אנגלית-אמריקאית אחרי המלחמה. היום אנחנו משגרים דיפלומטים, תועמלנים פקידים ומומחים הלך ושוב מעבר לאוקיינוס. מוטל עליהם לשפח את ההבנה ואת הרצון הטוב. מענין היה לדעת מה היה קורה אילו החלטתם לשלוח לאמריקה מאתים טכנאים אנגלים מעולים מהאנשים העובדים באנגליה במכוונות אמריקאיות, לא לשם הרצאות או למיסקרים, אלא לעבוד בצדם של אמריקאים בארצות-הברית, ושאיש איש יביא אתו אחר-כך חזרה לאנגליה פועל אמריקאי אחד. התוצאות אולי היו מדהימות את האנשים העוסקים בקומוניקטים ובמכוונות-הכפלה.

כוחו של הרדיו

האדונים ב.סימיי של לונדון ובול-סטרט של ניוירוק סבורים, אולי, שאחרי המלחמה תתלקח התחרות קשה של שווקי-תח. יתכן שקים פחד מפני התחרות עם התעשיה האמריקנית לאחר המלחמה, כפי שנשתקף בתכניות הריקונסטרוציה האחרונות

של ארגוני עסקים בריטיים; אבל האנשים המייצרים בשני עברי האוקיינוס את הסחורות אינם דואגים לכך ביותר. הם נמרו אומר, שהדבר הזה לא יקרה שוב, שלא תשנינה השניאות שנעשו אחרי המלחמה הקודמת. ואל יהא האדם הפשוט – ואם לומר – העם הפשוט, קל בעיניך. שלוש פעמים במשך מאה שנים נראתה באמריקה האפשרות ליצור רמה חדשה של שוויון, בסחון ואושר הפרט. הפעם הראשונה היתה בימי הנהגתו של לינקולן, בסוף מלחמת האזרחים, השניה בימי הנשיא ווילסון בסוף מלחמת העולם הקודמת, והפעם השלישית עתה. אחרי המלחמה הקודמת נכשלנו, הואיל והבנת הבעיות העקריות לא היתה נפוצה כל צרכה. סבורני, שחלק מכשלוננו נגרם אולי ע"י העובדה, שלא היתה לנו אז מערכת קשר שמושית.

נשיא או ראש ממשלה, לא היה יכול לשבת מאחורי אחד המיקרופונים השחורים הקטנים האלה, ולהסביר את הבעיות שניצבו בפני האומה והעולם. אילו יכול היה וודאו ווילסון להשתמש ברדיו כשם שמשתמשים בו היום, ייתכן שלא היינו שונים את שניאתנו הנדולה אחרי המלחמה הקודמת, כי הוא היה יכול אז להסביר לאדם הפשוט את חלקו בעולם שהלך והתנבש אז. ידוע לכל, שרוזבילט נצח בשלוש בחירות בזו אחר זו על אף התנגדות רוב העתונות, בעיקר מפני שיכול היה לדבר ישר אל האזרח הבודד בביחו, מפני שיכול היה להשתמש במבשרי השכנוע הזה במסע גדול של חינוך מקוברים.

לא קל לשכנע אמריקאי. המורשת האנגלו-סאקסית חוקה בעורקינו למדי, כדי להקשות את ערפנו. אבל לאחר ששוכנענו, שוב איננו זויים. כמונו גם אתם, בני בריטניה. אין אתם יודעים הרבה אודותינו, ואין אנחנו יודעים דיינו אודותיכם. כשאמריקאים המרבים עתה לבוא לאנגליה שואלים אתכם שאלות על ארצכם, דורשים מכם סטטיסטיקות ומתנהגים כאילו הם חוקרים חקירת שתי-וערב עד של הצד שכנגד, הבינונאי, שאנו מחוננים בסקרנות יותר משאר בני-אדם ושאלו להושים ללמוד, גם אם לא תמיד, אנו מנצלים לטובה את אשר למדנו.

בעבר היו בינינו אייבהנות רבות, ומן הסתם תהיינה לנו כהנה וכהנה בעתיד. לא הקדשנו את הזמן ואת המרץ הדרושים כדי לתת איש לרעהו תמונה הגונה של מוסדותינו ודרכי חיינו. אנחנו איננו כפי שהולווד מצירת אותנו. ואתם אינכם אומה של אדונים לבושי ארגמן ושל משרתים מחוי-קידות*, המחכים לכך שכל אמריקאי ואמריקאי ימלא את חובתכם**.

תמונה של נ'נשלמן

אפשר להוכיח לכם, שאחרי ככלות הכל אין שתי האומות האכסנצטריות הללו שונות כל כך זו מזו. כמכם כמונו עשויים להתנהג, כאילו כונתנו לאמת את התמונה הקריקטורית המקובלת של עצמנו. ואנא הנידו, את מי משנינו הולמים המשפטים הבאים – את ניוהן בול, או את הדוד סם:

אם הוא גם בלתי מלושש במקצת בדבורו ונוטה לבטא אמתות

* תמונת האדונים והמשרתים – לקוחה ממראה לחקת ציידים רוכבים, המסמלת את חיי בריטניה המסורתית, בעלת השרידים של גמוסי חברה פיאודלית, כפי שהיא מצטיירת במושגיו של אמריקאי בינוני. ** אנגליה מצפה שכל אמריקאי ימלא את חובתו, כותרת של ספר אנטיבריטי שהופיע לפני שנים באמריקה; פרסרזה לאימרה המפורסמת של גלטון: "אנגליה מחכה שכל אנגלי ימלא את חובתו".

שלא במקומן, הרי עובדה היא, שהוא מדבר תמיד נלוות. אם מפעם לפעם הוא פורץ בהתרשנות מופרזת בשל דברים של מה בכך, הרי רגזו חולף בין רגע ואינו נוטר טינה. נדיבות לבו עולה תמיד על תבונתו. בפולמוס הוא עלול לתאר כל משנה כצדקה, ומשפט קשה יתרוץ על עצמו, — כי ישר הוא באדם.

לפי כל מראהו הוא בחור פשוט, רגיל ומעשי, שמעט בו מן הפיוטי, אך לא בלי פרוזה עשירה. מעט מן הרומנטי באפיו, אך לא יחסר לו רגש טבעי חזק. בךלוייה כהלכה הוא, כל עוד אין מפרעים בעדו לנהוג כרצונו ולדבר על עצמו. הוא יעמוד לימין ידידו בריבו, — בחייו ובכיסו. מחשבתו טרודה לא רק בעצמו ובמשפחתו, אלא גם בכל החיים סביבו, ונוטה הוא ללחום את מלחמת כל אדם. הוא אינו חדל מלהתנרב ליישוב עיניו שכניו ונפגע מאד, אם יעשו כל דבר חשוב מבלי לשאול בעצתו. לא יוכל לשמוע על מריבה אף בין הרחוקים שבשכניו, מבלי שיאחו בלי משים בראש אלתו ויתחיל לשקול, אם לא ידרשו כבודו ועיניו שיתערב בה גם הוא. אם כי בעומק לבו הוא טוב־לב וטוב־מוג, הרי יש לו נטיה מוזרה להיות מעורב במחלוקת, שש אלי קרב, אך תמיד רומן אחריו גם בצאתו ממנו מנצח. ואם כי אין לוחם עקשן ממנו כדי לזכות בסלע־המחלוקת, הרי בנמר מערכה. וכבוא ההתפייסות, נתון הוא כל כך ללחיצת הירים, עד שהוא עשוי לאפשר למתנגדו לשים לתוך כיסו את כל אשר רבו בנללו.

והנה משפט, שיחאים אולי לסיום הציטטה הזאת:

ברם, למרות כל זה מרומם ואמיקדות הוא מיועדנו זה כמימים ימימה. מענין הוא, על מי — לדעתכם — נכתבו הדברים האלה, האם דוד סם הוא או ניוהן בול? את רובם אפשר אולי ליחס לשניהם כאחד. אולי לאחר הכל אין אנו שונים כל כך. ולמעשה: אשר קראתי באוניכם, נכתב לפני כמאה שנים על ידי איש מבני ארצי, וושינגטון אירבינג שמו. ומכיון שאנו האמריקאים אין אנו נוהגים, בידוע, להלל את עצמנו, הרי תבינו, כמובן, שזהו תיאורו של ניוהן בול.

ה. הנסן וס. קינדלברגר

מה יהא מוטל על אמריקה?

על ארצות הברית עובר עתה משבר רוחני רציני. שומה על הארץ לבחון מחדש את כל תפיסתה היסודית על מקומה בעולם ויחסיה עם ארצות אחרות. במאה התשע עשרה עובו מיליונים של מהגרים את העולם הישן בחפשמם הזדמנויות לחיים טובים יותר בעולם החדש. המרחבים העצומים של המערב האמריקאי, יערותיו ומישוריו הפוריים, אוצרותיו המינרליים ומקורות־הכוח הננויים שלו העירו ועוררו רוח של יזמה תוססת, רצון לפעול פעם בלב האמריקאים בני אותה התקופה, הן מתישבים ותיקים והן מהגרים חדשים, לצמות ולבנות בעולם החדש חברה חדשה, משוחררת־מהגבלות